

Inleiding

De methode *Nieuwe Start Alfabetisering* is de nieuwe totaal methode alfabetisering van NCB uitgeverij.

Deze methode is uitgebreid met de onderdelen mondelinge woordenschat en spreekvaardigheid (*Spreek een woordje mee!*) die de thema's volgen van de werkboeken. Daarnaast bevat de methode extra lees- en schrijfboeken, waarin naast technisch lezen en schrijven ook functionele lees- en schrijfopdrachten zijn opgenomen. Deze opdrachten voldoen aan het raamwerk alfabetisering.

Overzicht Nieuwe Start Alfabetisering

Werkboeken gericht op het technisch leren lezen en schrijven		
ALFA A	ALFA B	ALFA C
<ul style="list-style-type: none"> Alfa A deel 1 + e-learning (<i>tas - kar - vis - meel</i>) Alfa A deel 2 + e-learning (<i>kaas - kool - kan</i>) Alfa A deel 3 + e-learning (<i>pak - pet - jas</i>) Alfa A deel 4 + e-learning (<i>rok - sok - riem</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> Alfa B deel 1 + e-learning (<i>rug - oog - been</i>) Alfa B deel 2 + e-learning (<i>nek - kin - haar</i>) Alfa B deel 3 + e-learning (<i>school - bel - les</i>) Alfa B deel 4 + e-learning (<i>boek - uur - week</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> Alfa C deel 1 + e-learning (<i>huis - dak - raam</i>) Alfa C deel 2 + e-learning (<i>bank - stoel - gang</i>) Alfa C deel 3 + e-learning (<i>keuken - schil - zout</i>) Alfa C deel 4 + e-learning (<i>rijst - zeef - ei</i>)
Mondelinge woordenschat en spreekvaardigheid		
Spreek een woordje mee! Basis (voorafgaand aan de alfabetisering)		
<ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleiding + kopieerbladen Cursistenboek + e-learning 		
Spreek een woordje mee! A <ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleiding + kopieerbladen Cursistenboek + e-learning Thema's 1 Boodschappen 2 Kleding	Spreek een woordje mee! B <ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleiding + kopieerbladen Cursistenboek + e-learning Thema's 3 Lichaam en gezondheid 4 School	Spreek een woordje mee! C <ul style="list-style-type: none"> Docentenhandleiding + kopieerbladen Cursistenboek + e-learning Thema's 5 Wonen 6 Koken
Lees- en schrijfboeken (technische en functionele lees- en schrijfopdrachten)		
Lezen Alfa A	Lezen Alfa B	Lezen Alfa C
Schrijven Alfa A	Schrijven Alfa B	Schrijven Alfa C

Met de e-learning kan online geoefend worden met de woorden en spreekroutines uit de serie *Spreek een woordje mee!*

Vanuit de e-learning kan er extra docentmateriaal worden gedownload, zoals afbeeldingen om op het digibord of met de beamer te laten zien en kopieerbladen voor extra oefeningen.

INHOUD

Voorwoord	2
Les 1 Wat een mooie keuken!	5
Les 2 Aan tafel!	9
Les 3: help je mee?	15
Les 4 Hier is het recept	21
Les 5 Afhalen of bezorgen	27
Les 6 In de kantine	33

VOORWOORD

Spreek een woordje mee!

Spreek een woordje mee! voor alfacursisten is geschikt voor beginnende en enigszins gevorderde taalleerders met beperkte kennis van het Nederlands. Daarnaast is het geschikt voor alfacursisten die al enige kennis van het Nederlands hebben, maar die hun mondelinge taalvaardigheid rond het thema wonen nog willen verbeteren.

Inhoud

Voor u ligt het *Spreek een woordje mee! Deel 6 voor alfacursisten*. In dit boek leren cursisten basisvocabulary en basisconversaties rond het thema koken en de keuken.

De inhoud van *Spreek een woordje mee! Deel 6* sluit qua thema aan bij *Nieuwe Start Alfabetisering Alfa C, Thema 5* maar u kunt het ook naast andere alfabetiseringsboeken gebruiken.

Differentiatiemogelijkheden

De opdrachten in *Spreek een woordje mee!* kunt u in heterogene groepen met uiteenlopende (alfa)niveaus gebruiken. U kunt differentiëren door bijvoorbeeld andere eisen te stellen aan de spreekuitingen van de verschillende cursisten. Zo kunt u voor een beginnende cursist genoeg nemen met een uiting in woorden. Bij een cursist die al wat verder op weg is, kunt u verwachten dat ze in zinnen antwoorden.

Daarnaast kan een meer ervaren cursist waarschijnlijk al meer woorden en zinnen achter elkaar produceren dan een beginner en heeft de meer ervaren cursist een hoger tempo.

Thema 6 staat in het teken van koken en bevat de volgende onderdelen:

- **Les 1:** Wat een mooie keuken!
- **Les 2:** Aan tafel!
- **Les 3:** Help je mee?
- **Les 4:** Hier is het recept
- **Les 5:** Afhalen of bezorgen
- **Les 6:** In de kantine

Opzet

Elk deel van *Spreek een woordje mee!* bestaat uit 6 lessen. In iedere les wordt gewerkt aan basisvocabulary en basisconversaties voor veelvoorkomende situaties bij het thema. De cursisten beschikken over een cursistenboek waarin afbeeldingen en werkbladen zijn opgenomen. De docent heeft een docentenhandleiding met een beschrijving van de oefeningen en kopieerbladen.

E-learning

Naast de docentenhandleiding en het cursistenboek is er een onlinegedeelte waarop de cursisten kunnen oefenen met onder andere de aangeboden woordenschat.

Flexibele instroom

Elk deel van *Spreek een woordje mee!* bestaat uit zes lessen rond een bepaald thema. Die lessen kunt u in principe los van elkaar doorwerken. Als u te maken hebt met flexibele instroom, dan kan een nieuwe cursist meedoen met de les waar u op dat moment mee bezig bent. In sommige onderwerpen zit wel een opbouw, dus daar kan extra aandacht voor de instromende cursist bij nodig zijn.

Suggesties

Deze oefeningen zijn suggesties voor spreekvaardigheidsoefeningen bij het thema. Natuurlijk kunt u altijd naar eigen inzicht oefeningen weglaten, toevoegen of aanpassen. Houd altijd in de gaten wat uw cursisten nodig hebben.

Aandachtspunten bij het lesgeven aan alfacursisten

Analfabeten en laagopgeleiden hebben andere leerderskenmerken dan andere doelgroepen. Hieronder vindt u een aantal belangrijke aandachtspunten bij het lesgeven aan analfabeten.

- 1. Analfabeten en laagopgeleiden zijn vaak geneigd om zaken letterlijk op te vatten. Het kan zijn dat ze niet direct de link met hun eigen leven leggen als u ze dingen laat aankruisen, bijvoorbeeld waar zij hun boodschappen doen. Het is immers niet 'hun eigen' supermarkt die ze op het plaatje zien.
Het is goed de cursisten gedurende de cursus te blijven trainen in dergelijke 'abstracte' situaties.*
- 2. Bied niet te veel lesstof in een keer aan. Analfabeten zijn gebaat bij hele kleine stapjes. Houd het doel voor ogen en werk daar vervolgens stapsgewijs naartoe. Als u merkt dat bepaalde stappen in het boek voor uw cursisten te groot zijn, bouw dan zelf nog tussenstappen in.*
- 3. Houd instructies kort vanwege het beperkte werkgeheugen van analfabeten. Geef concrete voorbeelden na een instructie. Check of cursisten echt begrepen hebben wat ze moeten doen. Een analfabeet is vaak niet goed in staat tot zelfreflectie en zal 'ja; zeggen als u vraagt of hij of zij iets begrepen heeft.*
- 4. Geef feedback liever niet impliciet omdat de kans bestaat dat de cursist dit niet oppikt. Als een cursist antwoordt in losse woorden, herhaal dan altijd de hele zin.*
- 5. Analfabeten hebben meer baat bij drills dan bij grammaticaoefeningen. Voeg gerust relevante drills toe aan de oefeningen in dit spreekboek.*
- 6. Als u op het bord schrijft, denkt u er dan aan dat u niet aan elkaar schrijft en dat u schrijffletters gebruikt die de cursisten herkennen of gaan leren.*
- 7. Besteed regelmatig aandacht aan schoolse vaardigheden, zoals het opvolgen van instructies en het ordenen van papieren. Doordat de cursisten nooit of nauwelijks naar school zijn geweest in het land van herkomst, kunnen schoolse vaardigheden een struikelblok vormen.*

Verantwoording

Bij het ontwikkelen van de inhoud van deze uitgaven hebben we gebruik gemaakt van de beschrijvingen bij spreken en woordenschat van de leerlijn Alfabetisering van ISK en van het Raamwerk Alfabetisering NT2.

LES 1 WAT EEN MOOIE KEUKEN!

Les 1 staat in het teken van apparatuur en benodigdheden in de keuken.

Wat leert de cursist in deze les?

- De cursist kan enkele benodigdheden en/of apparaten in de keuken benoemen.
- De cursist kan vertellen hij of zij in de eigen keuken heeft.
- De cursist kan iets zeggen over wensen voor de eigen keuken.

De volgende woorden komen aan de orde:

Woorden
Het fornuis
Het aanrecht
De pan
Het kastje
De koelkast
De spoelbak/De gootsteen
De kraan
De (eet)tafel
De (eet)stoel
De vaatwasser
De vaatwasmachine
De afwasmachine
De oven
De olie

Oefening 1	
Doel	De cursist kan vertellen wat hij of zij ziet in de keuken. De cursist kan vertellen wat hij of zij doet in de keuken.
Benodigdheden	Werkblad 1 (Cursistenboek) (praatplaat) Afbeelding bij deze oefening (praatplaat)

Verloop oefening:

1. Laat de cursisten het werkblad erbij pakken en vraag wat ze op de foto's zien.
2. Zorg dat de woorden 'keuken', 'tafel', 'stoel' in ieder geval genoemd worden en schrijf de woorden (eventueel) op.
3. Noem ook 'fornuis' en 'pan' en 'kraan' en 'oven' en 'koelkast'. Schrijf ook die woorden op.
4. Bespreek vervolgens met de cursisten wat ze in de keuken doen. Schrijf in ieder geval het woord 'koken' op. Uiteraard is eten (klaar)maken ook goed.
5. Wellicht zijn er cursisten die ook eten in de keuken; andere cursisten zullen in een andere ruimte eten.
6. Uiteraard zijn er ook cursisten met een open keuken; bij deze cursisten is de scheiding tussen keuken en een andere ruimte (vaak de woonkamer) niet zo duidelijk aanwezig. Bespreek dit als er cursisten zijn die dit hebben.

Oefening 2	
Doel	De cursist kan aangeven of zij een voorwerp wel of niet in de keuken hebben.
Benodigdheden	Werkblad 2 (Cursistenboek)

Werkblad cursisten:

Verloop oefening

1. Laat de cursisten het werkblad erbij pakken en stel de volgende vraag:

→ *Wat heb jij in jouw keuken? Zet een kruisje.*

2. Laat cursisten eventueel nog voorwerpen tekenen die ze wel hebben maar die niet op het werkblad staan.

3. Bespreek de oefening na:

→ *Wat heb jij? Ik heb _____*

4. Er kan een discussie ontstaan over bijvoorbeeld het hebben van een tv in de keuken. Leid de discussie in goede banen.

Oefening 3	
Doel	De cursist kan aangeven waarvoor je het fornuis of de oven kunt gebruiken.
Benodigdheden	Werkblad 3 (Cursistenboek)

Werkblad cursisten:

Verloop oefening

1. Laat de cursisten het werkblad erbij pakken en leg uit dat de oefening over 'eten maken' gaat.

2. Bespreek eerst de woorden op de plaatjes 'oven' en 'fornuis' en daarna de verschillende etenswaren.

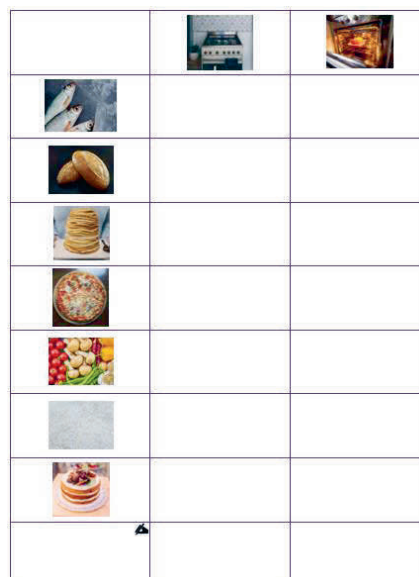
3. Vraag vervolgens:

→ *Wat maak jij in de oven? Zet een kruisje x.*

→ *Wat maak jij op het fornuis? Zet een kruisje x.*

4. Doe een of twee voorbeelden met de groep.

5. Bespreek daarna klassikaal. Sommige gerechten kunnen zowel in de oven als op het fornuis.

- In het onderste vak van het werkblad kunnen de cursisten eventueel nog een ander gerecht tekenen waarover ze iets willen zeggen.
- Als u te maken hebt met jongeren in uw groep, vraag dan hoe vader, moeder of andere verzorger het eten maakt.

Oefening 4	
Doel	De cursist kan aangeven of hij of zij bepaalde producten kookt of bakt.
Benodigheden	Werkblad 4 (Cursistenboek)

Werkblad cursisten:

Verloop oefening

- Laat de cursisten het werkblad erbij pakken en vertel dat jullie gaan praten over 'eten maken', net als bij oefening 3. Er zijn veel manieren van eten maken en bij deze oefening gaan de cursisten kiezen tussen 'koken in water' of 'bakken/braden/wokken in een pan met olie of boter'.
- Doe samen een of twee voorbeelden en laat de cursisten daarna zelf het werkblad invullen.
- Bespreek daarna klassikaal na.

Oefening 5	
Doel	De cursist kan laten zien hoe in het land van herkomst eten bereid wordt.
Benodigheden	Internetverbinding

Verloop oefening:

- Deze oefening kunt u doen als u in uw lokaal/ruimte over een internetverbinding beschikt.
- Laat de cursisten op hun telefoon of op het digibord afbeeldingen zoeken van een keuken uit het land van herkomst. Uiteraard kan dit alleen als zij hiervoor digitaal vaardig genoeg zijn.
- Als de cursisten niet digitaal vaardig genoeg zijn, kunt u eventueel op het digibord foto's laten zien.
- Laat de cursisten benoemen wat ze zien.

Oefening 6	
Doel	De cursist kan de woorden in de zin tellen De cursist kan de zin nazeggen
Benodigheden	Geen

Verloop oefening:

- Lees de eerste zin duidelijk voor.
- Tel de woorden terwijl u meetelt op uw vingers. Laat de cursisten meetellen.

3. Lees de zin nog een keer en laat de cursisten de zin samen met u herhalen.
4. Laat de cursisten de zin als klas -zonder u – herhalen.
5. Zeg de zin nog een keer in een sneller tempo.
6. Laat de cursisten de zin nog een keer zeggen.
7. Spreek steeds sneller en kijk hoe snel de cursisten kunnen.
8. Doe hetzelfde met de volgende zinnen.

Zinnen
Waar kook jij?
Ik kook in de keuken.
Wat heb jij in je keuken?
Een oven, fornuis en koelkast.
Ik heb ook een vaatwasser.
Die heb ik niet helaas.
Eet jij in de keuken?
Nee, in onze woonkamer.
Ik eet wel in de keuken.
Ik heb een tafel en vier stoelen.

Oefening 7	
Doel	De cursist kan een dialoog over de keuken voeren.
Benodigheden	Rollenspel

Verloop oefening:

1. Kies een (sterke) cursist uit om het onderstaande rollenspel mee uit te voeren. Als u een klassenassistent hebt, dan kunt u het rollenspel met de assistent voordoen.
2. Lees onderstaande dialoog voor

<i>Wat heb jij in je keuken?</i>	<i>Ik heb een _____</i>
<i>Eet jij ook in je keuken?</i>	<i>Nee, ik eet in _____ / Ja, ik eet _____</i>
<i>Hou je van koken?</i>	<i>Ja/Nee _____ En jij?</i>

3. Wissel nu van rol.
4. Laat nu de cursisten oefenen met het rollenspel. Schat hiervoor goed in wat uw cursisten (zelfstandig) aankunnen en hoe u het oefenen kunt aanpakken.